

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA	
MINISTARSTVO ILI REGULATORNO TIJELO PREDLAGAČ	Ministarstvo ekonomije
NASLOV PROPISA	Predlog Akcionog plana za sprovođenje Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera 2012-2016, za 2015. godinu
Odjeljak 1: Definisane probleme ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt? ✓ Što su uzroci problema? ✓ Što su posljedice problema? ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko? ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Predloženim Akcionim planom za sprovođenje Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera 2012-2016, za 2015. godinu nastavilo bi se sa rješavanjem problema sa kojima se u svom samostalnom i pojedinačnom nastupu na tržištu suočavaju preduzetnici, mikro, mala i srednja preduzeća u Crnoj Gori. Kroz udruživanje privrednih subejakata i njihov zajednički nastup na tržištu iskoristile bi se prednosti postizanja kolektivne efikasnosti, kapaciteti preduzeća bili bi iskorišćeni u većoj mjeri, smanjili bi se pojedinačni troškovi, obezbijedio bi se bolji nastup na tržištu, a sve sa ciljem povećanja konkurentnosti. - Uzroci problema ogledaju se u maloj veličini preduzeća koja nemaju dovoljno kapaciteta da samostalno prevaziđu prepreka u rastu, jer ne mogu iskoristiti ekonomiju obima u proizvodnji, nailaze na određena ograničenja prilikom nabavke sirovina i nemaju dovoljno resursa za kupovinu specijalizovanih pomoćnih usluga i nastup na inostranom tržištu. - Ograničenost pristupa proizvodnim, finansijskim i naučnim resursima umanjuje mogućnosti preduzeća u korišćenju tržišnih prednosti u pogledu isporuke velikog obima standardizovanih proizvoda ili usklađenosti sa međunarodnim standardima. Ovaj problem sa sobom nosi niz posljedica koje u krajnjem rezultiraju nemogućnošću da preduzeća iskoriste svoj razvojni potencijal u optimalnoj, odnosno odgovarajućoj mjeri. - Navedeni problemi sa svojim posledicama zapravo jesu problemi sa kojima se direktno suočavaju preduzetnici, mikro, mala i srednja preduzeća čija je dinamičnost i mogućnost doprinosa ukupnom rastu privatnog sektora u značajnoj mjeri ograničena. - U slučaju „status quo“ opcije, odnosno nerealizacije predmetnog Akcionog plana, produbili bi se problemi sa kojima se suočavaju preduzetnici, mikro, mala i srednja preduzeća u Crnoj Gori, njihov pojedinačni nastup na tržištu bio bi sve slabiji što bi prouzrokovalo niz negativnih posljedica. Takođe, ostvario bi se i negativan uticaj na implementaciju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020, kao i ostalih strateških dokumenata koji prepoznaju značaj razvoja klastera, što bi se u krajnjem kroz nemogućnost jačanja privatnog sektora, povećanja konkurentnosti i postizanje ravnomjernijeg razvoja nepovoljno odrazilo na cjelokupnu privredu Crne Gore.	

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Opšti cilj predmetnog Akcionog plana je doprinos uravnoteženijem regionalnom i društveno-ekonomskom razvoju jačanjem konkurentnosti i kapaciteta za stvaranje novih radnih mjesta u mikro, malim i srednjim preduzećima, posebno kada su u pitanju manje razvijene jedinice lokalne samouprave. Takođe, opšti cilj uključuje i ujednačeno proširenje na različite ekonomske aktere što više koristi koje proizilaze iz procesa integracija u EU i daljeg otvaranja tržišta. Iz navedenog opšteg cilja slijede glavni specifični ciljevi Strategije: 1) povećanje izvoza, 2) supstitucija uvoza, 3) otvaranje novih radnih mjesta i 4) održavanje nivoa zaposlenosti.
- Nevedeni ciljevi sa svojim pripadajućim prioritetima usklađeni su sa ciljevima više strateških dokumenata i nacionalnih programa: Nacionalna strategija održivog razvoja, Strategija regionalnog razvoja, Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja, Nacionalni program proizvodnje hrane i razvoja ruralnih područja, Strategija za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva, Nacionalna strategija zapošljavanje i razvoja ljudskih resursa i i Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća 2011-2015. Takođe, Nacionalni program integracija Crne Gore u EU naglašava potrebu za prevazilaženja regionalnih razlika, povećanje ekonomske konkurentnosti i razvoj održivosti.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

- Isunjenje ciljeva planira se postići kroz realizaciju aktivnosti koje su uglavnom usmjerene na tehničku podršku institucijama, jedinicama lokalne samouprave i klaster brokerima u cilju jačanja njihovih kapaciteta za podršku razvoju klastera, zatim na tehničku podršku direktno klasterima i na finansijsku podršku namijenjenu klasterima kroz realizaciju programa državne pomoći i kreditnih linija.
- Tehnička podrška kako za institucijama, jedinicama lokalne samouprave i klaster brokerima, tako i za klastere realizuje se u okviru Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera, koji se finansira iz IPA fondova, a kofinansira i implementira Organizacija Ujedinjenih nacija za industrijski razvoj (UNIDO) u saradnji sa Organizacijom Ujedinjenih nacija za razvoj u Crnoj Gori (UNDP). Što se tiče finansijske pomoći u pitanju su sredstva koja su obezbijeđena Budžetom Crne Gore za 2015. godinu.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Direktni uticaji rješenja/ aktivnosti predmetnog Akcionog plana odnose se na preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća, koja čine ciljnu grupu, a uticaj istih vezan je za ostvarenje ciljeva nevedenih u Odjeljku 2: 1) povećanje izvoza, 2) supstitucija uvoza, 3) otvaranje novih radnih mjesta i 4) održavanje nivoa zaposlenosti. Dakle, zajedničkim nastupom udružena preduzeća bi iskoristila svoje kapacitete u znatno većoj mjeri, sam nastup na tržištu bio bi efikasniji, što bi uslovljalo povećanje konkurentnosti, razvoj i jačanje privatnog sektora u Crnoj Gori. Negativnih uticaja nema.
- Nema troškova za građane i MSP, osim troškova koje preduzeća imaju za svoje investicije, i plaćanje članarine u klasteru.
- Akcionog plana ne prouzrokuje nastanak troškova.
- Prioriteti predmetnog Akcionog plana odnose se upravo na razvoj postojećih i stvaranje novih privrednih subjekata, kao i na povećanje tržišne konkurentnosti.
- Realizacija Akcionog plana neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Na osnovu Akcionog plana za sprovođenje Strategije u 2015. godini potrebna su sredstva u iznosu od 719.341 EUR. IPA projektom Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera obezbijedeno je 194.341 EUR, što je budžet Projekta za 2015. godinu; oko 20.000 EUR obezbijedeno je iz Češkog fonda; 505.000 EUR odnosi se na realizaciju četiri programa državne pomoći za koja su sredstva opredijeljena u Budžetu Crne Gore za 2015. godinu – tri programa Ministarstva ekonomije i jedan program Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (Agrobudžet).
- Obzirom da se izdvajanje sredstava iz Budžeta Crne Gore odnosi na realizaciju programa državne pomoći, izdvajanje neće biti jednokratno, već tokom 2015. godini u zavisnosti od perioda realizacije programa/ javnih poziva za učešće u programima i broja odobrenih aplikacija.
- Iz implementacije Akcionog plana ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Implementacijom Akcionog plana nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Da, sredstva su obezbijeđena u Budžetu za tekuću fiskalnu godinu, a takođe biće planirana i za narednu fiskalnu godinu kada je riječ o programima državne pomoći koji su usvojeni sa periodom realizacije koji obuhvata i 2016. godinu.
- Implementacijom Akcionog plana nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Implementacija Akcionog plana treba da utiče na povećanje prihoda u Budžetu Crne Gore na duži rok, obzirom da se realizacija ciljeva Strategije koja se realizuje Akcinom planom odnosi na povećanje konkurentnosti privrednih subjekata.
- Ne postoji posebna metodologija u obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- U skladu sa prethodnim odgovorom, ne može se govoriti o problemima ove vrste.
- Da, postojale su sugestije Ministarstva finansija konkretno za izradu Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera 2012-2016, kao i na Akcioni plan za implementaciju Srategie u 2012 i 2013. godini, uz indikativni Akcioni plan do kraja 2016. godine, sa kojim je predmetni Predlog akcionog plana usklađen.
- Dobijene primjedbe u toku konsultacija sa ključnim stakeholderima su implementirane u tekst Strategije, a samim tim i u Akcioni plan.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

- U izradi Akcionog plana vršene su konsultacije sa UNIDO-m i UNDP-om kao implementatorima IPA projekta za podšku klasterima čiji je korisnik Ministarstvo ekonomije.
- Obzirom da Akcioni plan sumira aktivnosti koje uglavnom realizuje Ministarstvo ekonomije, bilo kroz programe državne pomoći ili IPA projekat, posebne konsultacije sa drugim zainteresovanim stranama nijesu vršene. Vršena je analiza drugih strateških i planiskih dokumenata koji se dotiču teme klastera. U fazi donošenja Akcionog plana za implementaciju Startegije u 2012. i 2013. godini, uz indikativni Akcioni plan do kraja 2016. godine, dobijena su mišljenja: Ministarstva finansija, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva kulture. Predmetni akcioni plan je aružirana i dopunjena verzija plana koji je donešen 2012. godine.
- U skladu sa prethodnim odgovorima, konkretno u izradi Akcionog plana za 2015. godinu primijenjeni su inputi i sugestije UNIDO-a i UNDP-a.

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalne prepreke u implementaciji Akcionog plana mogu predstavljati nedovoljna zainteresovanost ciljne grupe, odnosno privrednih subjekata, kada je tehnička podrška u pitanju, a na drugoj strani neispunjavanje uslova za učešće u programima državne pomoći, čime bi njihov stepen realizacije bio nizak.
- Akcioni plan sadrži aktivnosti usmjerene na ispunjenje ciljeva Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera, 2012-2016, zapravo 2015. godina predstavlja fazu pune primjene Strategije, tako da će se nastaviti sa aktivnostima jačanja kapaciteta klastera i institucija podrške, kao i sa finansijskom podrškom klasterima koji su razvili asorpcionu moć kao klaster.
- Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva definisani su Akcionim planom i odnose se na: broj obučanih polaznika više edukativnih događaja, broj učesnika planirane studijske posjete, broj razvijenih projektnih ideja, broj aplikacija za EU fondove, broj izrađenih marketnig strategija, podaci o ostvarenom prometu, broj odobrenih aplikacija u okviru programa državne pomoći i drugi.
- Monitoring i evaluaciju vršiće Ministarstvo ekonomije, a u dijelu IPA projekta ovi procesi odvijaće se u saradnji sa UNIDO-m i UNDP-om.

